

Aan de Minister van LNV
Postbus 20 401
2500 EK Den Haag

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Juliana van Stolberglaan 4
2595 CL 's-Gravenhage

correspondentieadres
Postbus 90614
2509 LP 's-Gravenhage

t 070 – 361 9723
f 070 – 361 9746

datum 12 februari '04
contactpersoon Th.C. Kersten
doorkiesnummer 070 - 361 9835
e-mail t.kersten@rvdr.drp.minjus.nl
ons kenmerk UIT 3288/ONTW DK
uw kenmerk TRCJZ/2003/8701
onderwerp Wetsvoorstel Zaaizaad- en plantgoedwet

Geachte heer Veerman,

Bij brief van 23 oktober 2003 met bovengenoemd kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak advies uit te brengen over het wetsvoorstel Zaaizaad- en plantgoedwet. Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.

Civiele procedure

De Raad stemt in met de aanwijzing van de rechtbank Den Haag als de bevoegde rechtbank in eerste aanleg. Er is aanleiding voor concentratie van rechtsmacht gezien het beperkte aantal zaken waarvan naar verwachting sprake zal zijn. Bovendien betreft het zaken met een zeer specialistisch karakter. De Raad onderschrijft de keuze voor de Haagse rechtbank gezien de exclusieve competentie van deze rechtbank op het gebied van het octrooirecht, dat een vergelijkbare materie betreft.

De Raad stemt eveneens in met de aanwijzing van het Gerechtshof Den Haag als de bevoegde rechter in hoger beroep. Het Gerechtshof Den Haag beschikt over ruime kennis en ervaring inzake kwekersrechtelijke vorderingen vanwege zijn competentie op grond van de huidige Zaaizaad- en plantgoedwet.

De Raad vraagt in het bijzonder aandacht voor het belang van de inbreng van (technische) deskundigen bij de rechtspraak.

Het kwekersrecht heeft betrekking op een zeer specialistische materie. Het Gerechtshof heeft positieve ervaringen met de inbreng van de (technisch) deskundigen in de gemengd samengestelde kamer voor het kwekersrecht.

Op het aanverwante gebied van het octrooirecht wordt in de behoefte aan deskundigen voorzien door de inzet van rechter-plaatsvervangers. Het gaat hierbij om octrooigemachtigden die tevens jurist zijn. Voor het kwekersrecht ligt dit anders. Onder de personen die beschikken over technische kennis van het kwekersrecht bevinden zich zeer weinig personen die tevens een juridische titel hebben (hetgeen een voorwaarde is voor benoeming tot rechter-plaatsvervanger).

Een mogelijk alternatief waarbij volstaan zou worden met de benoeming van externe deskundigen heeft niet de steun van de Raad. In de praktijk is gebleken dat een rapport van een externe deskundige

datum 12 februari '04
kenmerk UIT 3288/ONTW DK
pagina 2 van 3

dikwijls niet geheel eenduidig is en dat dat rapport dan weer door een specialist moet kunnen worden beoordeeld. Dit klemt te meer, nu het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorziet in het optreden van partij-deskundigen.

De conclusie luidt dan ook dat het beoordelen van kwekersrechtelijke geschillen het best kan geschieden door een gemengd samengestelde bijzondere kamer van het gerecht.

Bestuursrechtelijke procedure

Het advies van de Raad van State om het bestuursrechtelijk hoger beroep onder te brengen bij het College van beroep voor het bedrijfsleven in plaats van bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt door de Raad onderschreven.

In uw brief legt u de vraag voor of een rechtstreeks beroep op het CBb niet de voorkeur verdient vanwege de samenhang met de bijzondere LNV-wetgeving, waarin meestal sprake is van rechtstreeks beroep op het CBb. De Raad onderkent deze inhoudelijke samenhang van rechtsgebieden, maar is tevens van mening dat het uitgangspunt van rechtspraak in twee instanties ook in het bestuursrecht in beginsel leidend moet zijn.

Overige opmerkingen

Het valt op dat het wetsvoorstel – anders dan de Rijksoctrooiwet 1995 – niet bepaalt dat de president in kort geding cq. de voorzieningenrechter bevoegd is kennis te nemen van vorderingen als bedoeld in de artikelen 72 en 73 van het wetsvoorstel. In het kader van de handhaving van intellectuele eigendomsrechten wordt juist in kort geding dikwijls een inbreukverbod en/of (een voorschot op) schadevergoeding gevorderd. Bovendien worden vorderingen tot opheffing van beslag (ook bij wijze van reconventionele vordering) veelal in kort geding ingesteld. Niet duidelijk is of het de bedoeling is dat die vorderingen worden behandeld door een niet-gespecialiseerde rechter.

Zolang de Europese Richtlijn inzake handhaving van intellectuele eigendomsrechten nog niet is vastgesteld, ware in aansluiting op de jurisprudentie van de Hoge Raad schadevergoeding en winstafdracht niet cumulatief in het wetsvoorstel op te nemen (zie HR 14 april 2000, NJ 2000, 489 inzake HBS c.s./Danestyle).

Het valt voorts op dat in het wetsvoorstel de regeling van artikel 26 lid 2 juncto de artikelen 20 en 23, lid 2 Zaaizaad- en Plantgoedwet als bijzondere regeling is vervallen. Dit betekent dat ingeval van geschillen betreffende een rasbenaming en een merk de bevoegdheidsregeling (artikel 37) van de eenvormige Beneluxwet op de merken als specifieke regeling van toepassing zal zijn. In dat geval zullen ook andere rechtbanken (die waar de woonplaats is van de gedaagde, de plaats waar de verbintenis is ontstaan, uitgevoerd of moet worden uitgevoerd dan wel de woonplaats van eiser) bevoegd zijn. Ingeval van geschillen betreffende een rasbenaming en een handelsnaam geldt de normale bevoegdheidsverdeling.

Gezien de specifieke materie ware in de Zaaizaad- en plantgoedwet een specifieke regeling van de bevoegdheid op te nemen.

datum 12 februari '04
kenmerk UIT 3288/ONTW DK
pagina 3 van 3

Het wetsvoorstel geeft een exclusieve bevoegdheid m.b.t. opeising en vernietiging aan de Haagse rechtbank. In de memorie van toelichting is vermeld dat tegen beslissingen van de rechtbank "automatisch" hoger beroep openstaat bij het Gerechtshof te 's-Gravenhage. Wellicht ware de term "automatisch" (geen juridische term) te vervangen door een verwijzing naar de wet RO.

Het wetsvoorstel hanteert de term "arrondissementsrechtbank". Deze term ware te vervangen door "rechtbank".

Werklast

Op basis van de huidige situatie kan de volgende inschatting van de werklast worden gemaakt:

Bestuursrechtelijke procedure

Uitgaande van 3 zaken per jaar in de bezwaarfase:

- Beroep rechtbank Den Haag: 2 zaken per jaar
- Hoger beroep CBb 1 zaak per jaar

Civielrechtelijke procedure

- Beroep rechtbank Den Haag 5 zaken per jaar
- Hoger beroep Hof Den Haag 2 zaken per jaar

De gevolgen van het wetsvoorstel voor de werklast van de gerechten zullen gelet op het bovenstaande gering zijn. De zaken bij het CBb en het Hof Den Haag zijn nieuwe zaken die voortvloeien uit het wetsvoorstel, de overige zaken doen zich in de huidige situatie ook al voor, zij het bij andere gerechten. Het totaal aantal van 3 nieuwe zaken in hoger beroep is te gering om een aparte claim voor in te dienen.

Indien na het uitbrengen van het advies het wetsvoorstel in strijd met het bovenstaande wordt gewijzigd, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren.

Hoogachtend,

Th. Groeneveld
Lid Raad voor de rechtspraak